

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН САЛБАРЫН СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ

2020 I-II

ГАРЧИГ

1. УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГТ.....	1
1.1. Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын төсөөлөл, гүйцэтгэл.....	1
1.2. Төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл	1
1.3. Уул уурхай, олборлох салбарын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого	2
2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР	4
2.1. Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл.....	4
2.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар	4
2.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар	4
2.1.3. Газрын тосны салбар	4
2.2. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	6
2.3. Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн	6
2.4. Аж үйлдвэрийн салбарт ажиллагсад.....	7
3. ГАДААД ХУДАЛДАА	8
3.1. Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт	8
3.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар	11
3.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар	11
3.1.3. Газрын тосны салбар	12
3.2. Эрдэс бүтээгдэхүүний импорт.....	12
3.2.1. Хүнд үйлдвэрийн салбар	12
3.2.2. Газрын тосны салбар	12

1. УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГТ

1.1. ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТЫН ТӨСӨӨЛӨЛ, ГҮЙЦЭТГЭЛ

Монгол Улсын 2020 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтаар Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2020 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлтүүдийг хүснэгтээр харуулав.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл (биет хэмжээгээр)

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2020		Зөрүү	Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд эзлэх хувь
			Төлөвлөгөө	1-2 сар		
1	Нүүрсний экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	42,000.0	2,797.5	39,202.9	6.7%
2	Зэсийн баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	1,225.0	192.3	1,032.7	15.7%
3	Төмрийн хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	8,279.0	1,427.4	6,851.6	17.2%
4	Алтны олборлолтын хэмжээг нэмэгдүүлэх (МБ-нд тушаасан)	тн	19.0	4.5	14.5	23.7%
5	Газрын тосны экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.бар	6,649.0	287.7	6,361.3	4.3%
6	Цайрын хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	111.0	26.5	84.5	23.8%
7	Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	557.0	82.2	474.8	14.8%

Эх сурвалж: Сангийн яам, Гаалийн ерөнхий газар, Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: 6-7 дугаар мөрний цайр, хайлуур жонш нь МУ-ын 2020 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтад тусгагдаагүй заалт болно.

1.2. ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ГҮЙЦЭТГЭЛ

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 1,464.4 тэрбум төгрөг болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 173.7 тэрбум төгрөг буюу 10.6 хувиар буурсан байна.

Үүнээс, эрдэс баялгийн салбараас төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 347.3 тэрбум төгрөг болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 170.4 тэрбум төгрөг буюу 32.9 хувиар буурсан байна. Төсөвт төвлөрүүлсэн орлогын мэдээг салбараар харуулав.

- Уул уурхайн салбараас 320.6 тэрбум төгрөг,
- Газрын тосны салбараас 21.0 тэрбум төгрөгөөр
- Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр 4.5 тэрбум төгрөг,
- Бусад орлого 1.2 тэрбум төгрөг.

Эрдэс баялгийн салбар¹ нь Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 23.7 хувийг бүрдүүлж байна.

¹ Эрдэс баялгийн салбар гэдгийг Уул уурхай, газрын тосны салбараар энэхүү статистик мэдээлэлд оруулсан болно.

Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, тэрбум төгрөгөөр

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл		Гүйцэтгэлийн өөрчлөлт	
		2019	2020	2019 I-II	2020 I-II	Зөрүү	Хувь
Нийт дүн		3,404.1	3,529.6	517.7	347.3	-170.4	-32.9%
УУЛ УУРХАЙН САЛБАР							
Нийт дүн		3,000.0	3,194.5	478.0	320.6	-157.4	-32.9%
1	Алт	83.0	166.0	5.1	14.8	9.6	2.9¹
2	Зэс	1,304.0	1,160.0	259.8	132.1	-127.6	-49.1%
3	Нүүрс	1,311.0	1,493.5	184.2	144.9	-39.4	-21.4%
4	Бусад	302.0	375.0	28.9	28.8	-0.1	-0.2%
ГАЗРЫН ТОСНЫ САЛБАР							
5	Газрын тос	335.6	266.0	16.5	21.0	4.5	27.3%
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ БОЛОН БУСАД ОРЛОГО							
Нийт дүн		68.5	69.1	23.1	5.7	-17.5	-75.5%
6	Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	42.9	36.0	4.2	4.5	0.3	6.2%
7	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	2.3	5.0	2.2	0.3	-1.9	-88.4%
8	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /СШ-ын орлого/	11.3	14.0				
7	Бусад орлого	12.0	14.1	16.7	0.9	-15.8	-94.5%

Эх сурвалж: Сангийн яам, Ашигт малтмал, газрын тосны газар

Тайлбар: ¹ - дахин их

1.3. УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО

2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр улсын төсөвт 320.6 тэрбум төгрөг татвар, хураамж хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс:

- Алт 14.8 тэрбум төгрөг,
- Нүүрс 144.9 тэрбум төгрөг,
- Цайр 5.1 тэрбум төгрөг,
- Зэс 132.1 тэрбум төгрөг,
- Төмөр 9.6 тэрбум төгрөг,
- Жонш 1.8 тэрбум төгрөг,
- Бусад 12.3 тэрбум төгрөг.

Улсын төсөвт оруулсан орлого өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 157.4 тэрбум төгрөг буюу 32.9 хувиар буурсан байна.

Дараах ашигт малтмалын татвар, хураамж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнд:

- Алт 9.6 (2.9 дахин их) тэрбум төгрөг,
- Төмөр 5.2 (2.2 дахин их) тэрбум төгрөг,
- Бусад 2.6 (27.0%) тэрбум төгрөг,

Харин дараах ашигт малтмалын татвар, хураамж буурсан үзүүлэлттэй байна. Үүнд:

- Нүүрс 39.4 (21.4%) тэрбум төгрөг,
- Зэс 127.6 (49.1%) тэрбум төгрөг,
- Цайр 6.5 (55.9%) тэрбум төгрөг,
- Хайлуур жонш 1.5 (45.0%) тэрбум төгрөг.

Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн татвар, хураамж, ашигт малтмалаар

тэрбум төгрөг

Үзүүлэлт	2019		2020		Өөрчлөлт			
	II	I-II	II	I-II	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	151.8	478.0	191.6	320.6	39.8	26.2%	-157.4	-32.9%
Алт	1.7	5.1	7.3	14.8	5.5	4.2 ¹	9.6	2.9 ¹
Нүүрс	44.5	184.2	80.0	144.9	35.5	79.9%	-39.4	-21.4%
Цайр	6.5	11.5	2.2	5.1	-4.4	-66.8%	-6.5	-55.9%
Зэс	91.7	259.8	88.4	132.1	-3.2	-3.5%	-127.6	-49.1%
Төмөр	2.2	4.3	8.3	9.6	6.1	3.8 ¹	5.2	2.2 ¹
Хайлуур жонш	1.1	3.3	1.1	1.8	0.0	2.1%	-1.5	-45.0%
Бусад	4.2	9.7	4.4	12.3	0.2	3.9%	2.6	27.0%

Эх сурвалж: Сангийн яам, Татварын ерөнхий газар

Тайлбар: ¹ - дахин их

2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

2.1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

2.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар

2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 5.6 сая тн нүүрс, 202.8 мян.тн зэсийн баяжмал, 1,469.9 кг алт, 954.6 тн молибдений баяжмал, 17.6 мян.тн хайлуур жоншны хүдэр, 2.3 мян.тн хайлуур жоншны баяжмал, 512.5 мян.тн төмрийн хүдэр, 379.4 мян.тн төмрийн хүдрийн баяжмал, 13.7 мян.тн цайрын баяжмал тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад алт 613.7 кг буюу 71.7 хувь, молибдений баяжмал 146.9 тн буюу 18.2 хувь, хайлуур жоншны хүдэр 1.1 мян.тн буюу 6.5 хувь, хайлуур жоншны баяжмал 1.1 мян.тн буюу 83.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Харин нүүрс 2.4 сая тн буюу 29.8 хувь, зэсийн баяжмал 38.0 мян.тн буюу 15.8 хувь, төмрийн хүдэр 9.3 мян.тн буюу 1.8 хувь, төмрийн хүдрийн баяжмал 97.3 мян.тн буюу 20.4 хувь, цайрын баяжмал 2.2 мян.тн буюу 13.9 хувиар тус тус буурсан байна.

2.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар

2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 140.9 мян.тн нүүрсэн шахмал түлш, 1.7 мян.тн катодын зэс, 4.6 мян.тн металл бэлдэц, 7.1 мян.тн металл цувимал, 0.7 мян.тн ган төмөр хийц, 7.2 тн цахилгааны утас тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад нүүрсэн шахмал түлш 120.6 мян.тн буюу 7.0 дахин, ган төмөр хийц 24.0 тн буюу 3.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Харин катодын зэс 536.2 тн буюу 23.8 хувь, металл бэлдэц 2.6 мян.тн буюу 35.9 хувь, металл цувимал 487.1 тн буюу 6.4 хувь, цахилгааны утас 9.7 тн буюу 57.5 хувиар тус тус буурсан байна.

2.1.3. Газрын тосны салбар

2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 421.2 мян.бар газрын тос үйлдвэрлэсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад газрын тос 680.9 мян.бар буюу 61.8 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

№	Бүтээгдэхүүний төрөл	Хэмжих нэгж	2019		2020		Өөрчлөлт			
			II	I-II	II	I-II	(5-3)=?, (5/3)=%	(6-4)=?, (6/4)=%		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр										
1.1	Нүүрс:	мян.тн	3,863.2	8,000.3	2,751.8	5,615.4	-1,111.5	-28.8%	-2,385.0	-29.8%
	- Чулуун нүүрс	мян.тн	3,225.8	6,572.9	2,109.1	4,258.5	-1,116.7	-34.6%	-2,314.3	-35.2%
	- Хүрэн нүүрс	мян.тн	637.4	1,427.5	642.7	1,356.8	5.2	0.8%	-70.6	-4.9%
1.2	Газрын тос	мян.бар	515.3	1,102.1	45.5	421.2	-469.8	-91.2%	-680.9	-61.8%
1.3	Зэсийн баяжмал, м/агуулгаараа	мян.тн	112.8	240.8	94.6	202.8	-18.2	-16.1%	-38.0	-15.8%
1.4	Молибдений баяжмал, м/ агуулгаараа	тн	406.6	807.7	461.7	954.6	55.1	13.6%	146.9	18.2%
1.5	Алт	кг	252.9	856.2	785.1	1,469.9	532.2	210.4%	613.7	71.7%
1.6	Төмрийн хүдэр, баяжмал:	мян.тн	640.8	998.5	530.1	891.9	-110.7	-17.3%	-106.6	-10.7%
	- Төмрийн хүдэр	мян.тн	306.2	521.8	303.9	512.5	-2.3	-0.8%	-9.3	-1.8%
	- Төмрийн хүдрийн баяжмал	мян.тн	334.6	476.7	226.2	379.4	-108.4	-32.4%	-97.3	-20.4%
1.7	Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмал:	мян.тн	7.0	17.8	9.8	20.0	2.8	39.3%	2.1	12.0%
	- Хайлуур жоншны хүдэр	мян.тн	7.0	16.5	8.7	17.6	1.7	23.7%	1.1	6.5%
	- Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн		1.3	1.1	2.3	1.1	100.0%	1.1	83.4%
1.8	Цайрын баяжмал	мян.тн	8.3	15.9	6.0	13.7	-2.3	-28.2%	-2.2	-13.9%
2. Боловсруулах аж үйлдвэр										
2.1. Хүнд аж үйлдвэр										
2.1.1	Нүүрсэн шахмал түлш	тн	10,760.0	20,266.9	70,886.0	140,886.0	60,126.0	6.6 ¹	120,619.2	7.0 ¹
2.1.2	Катодын зэс, 99%	тн	1,020.9	2,257.4	817.3	1,721.1	-203.6	-19.9%	-536.2	-23.8%
2.1.3	Металл бэлдэц	тн	3,675.9	7,196.5	2,155.7	4,614.1	-1,520.2	-41.4%	-2,582.4	-35.9%
2.1.4	Металл цувимал	тн	3,932.0	7,556.9	3,390.8	7,069.8	-541.2	-13.8%	-487.1	-6.4%
2.1.5	Ган төмөр хийц	мян.тн	0.3	0.7		0.7	-0.3	-100.0%	0.0	3.4%
2.1.6	Цахилгааны утас	тн	7.7	17.0	6.8	7.2	-0.9	-11.9%	-9.7	-57.5%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: ¹ - дахин их

2.2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

тэрбум төгрөг

Салбар	2019		2020		Өөрчлөлт			
	II	I-II	II	I-II	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	1,216.2	2,532.4	1,036.1	2,171.7	-180.2	-14.8%	-360.7	-14.2%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	891.0	1,842.3	658.6	1,403.0	-232.4	-26.1%	-439.2	-23.8%
Нүүрс олборлолт	405.1	821.7	258.0	496.1	-147.0	-36.3%	-325.7	-39.6%
Газрын тос олборлолт	73.7	152.5	7.4	68.0	-66.4	-90.0%	-84.5	-55.4%
Металлын хүдэр олборлолт	404.4	851.7	385.6	822.8	-18.7	-4.6%	-28.9	-3.4%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	7.9	16.3	7.6	16.1	-0.3	-3.7%	-0.2	-1.3%
Боловсруулах аж үйлдвэр	212.5	461.5	244.3	498.2	31.8	15.0%	36.7	8.0%
Хүнд аж үйлдвэр	80.8	129.2	69.8	139.2	-11.0	-13.6%	10.0	7.8%
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	48.4	62.3	39.0	79.5	-9.4	-19.4%	17.2	27.7%
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	12.3	23.2	9.7	18.1	-2.6	-21.2%	-5.1	-21.9%
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	3.0	8.2	2.2	4.6	-0.8	-26.4%	-3.7	-44.6%
Төмрийн үйлдвэрлэл	16.7	34.8	18.6	36.5	1.9	11.3%	1.7	4.9%
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.4	0.7	0.3	0.5	-0.1	-15.6%	-0.2	-23.4%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 2.2 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 360.7 (14.2%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Үүнд, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл 1.4 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 439.2 (23.8%) тэрбум төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт 325.7 (39.6%) тэрбум төгрөг, газрын тос олборлолт 84.5 (55.4%) тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт 28.9 (3.4%) тэрбум төгрөг, бусад ашигт малтмал олборлолт 0.2 (1.3%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан нь нөлөөлсөн байна. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд Уул уурхай, олборлох салбар 64.6 хувийг эзэлж байна.

2.3. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН

тэрбум төгрөг

Салбар	2019		2020			Өөрчлөлт			
	II	I-II	II	I-II	Гад-дад	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Нийт дүн	1,245.1	2,836.0	886.1	2,103.0	1,169.4	-359.1	-28.8%	-733.1	-25.8%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	781.2	1,975.4	465.7	1,149.7	936.3	-315.6	-40.4%	-825.7	-41.8%
Нүүрс олборлолт	283.3	758.0	80.0	313.2	255.1	-203.3	-71.8%	444.8	-58.7%
Газрын тос олборлолт	68.4	140.0		46.4	46.4	68.4	-100%	93.6	-66.8%
Металлын хүдэр олборлолт	419.6	1,052.6	372.5	762.7	610.8	-47.0	-11.2%	289.9	-27.5%
Бусад ашигт малтмалын олборлолт	10.0	24.7	13.1	27.3	23.9	3.2	31.8%	2.6	10.6%

Боловсруулах аж үйлдвэр	350.2	631.5	286.4	681.6	233.1	-63.8	-18.2%	50.1	7.9%
Хүнд аж үйлдвэр	202.0	279.0	68.5	256.5	212.3	-133.5	-66.1%	-22.6	-8.1%
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	147.5	176.4	16.2	144.7	131.1	-131.3	-89.0%	-31.7	-18.0%
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	13.6	25.2	8.5	18.0		-5.2	-37.9%	-7.1	-28.3%
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	3.1	8.0	4.9	9.5		1.8	58.4%	1.5	18.8%
Төмрийн үйлдвэрлэл	37.4	68.9	38.5	83.7	80.8	1.2	3.1%	14.8	21.5%
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.4	0.7	0.4	0.6	0.4	-0.0	-3.5%	-0.1	-14.8%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: 1 - дахин их

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 2.1 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 733.1 (25.8%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Үүнд, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 1.1 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 825.7 (41.8%) тэрбум төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт 444.8 (58.7%) тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт 289.9 (27.5%) тэрбум төгрөг, газрын тос олборлолт 93.6 (66.8%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан нь нөлөөлсөн бол бусад ашигт малтмалын олборлолт 2.6 (10.6%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан нийт бүтээгдэхүүнээс 1.2 (55.6%) их наяд төгрөг, үүнээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүнээс 936.3 (44.5%) тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг гадаад зах зээлд тус тус борлуулсан байна.

2.4. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРТ АЖИЛЛАГСАД

хүнээр

Салбар	2017	2018	2019	2020	Өөрчлөлт			
	II сар				(5-3)=?, (5/3)=%		(5-4)=?, (5/4)=%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	63,432	69,828	71,853	73,743	3,915	5.6%	1,890	2.6%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	20,764	22,173	22,322	22,946	773	3.5%	624	2.8%
Нүүрс олборлолт	7,872	7,941	7,958	7,249	-692	-8.7%	-709	-8.9%
Газрын тос олборлолт	1,703	1,501	1,569	1,575	74	4.9%	6	0.4%
Металлын хүдэр олборлолт	9,632	11,193	11,355	12,514	1,321	11.8%	1,159	10.2%
Бусад ашигт малтмалын олборлолт	1,557	1,538	1,440	1,608	70	4.6%	168	11.7%
Боловсруулах аж үйлдвэр	25,759	28,405	29,580	30,850	2,445	8.6%	1,270	4.3%
Хүнд аж үйлдвэр	3,855	5,205	5,795	7,244	2,039	39.2%	1,449	25.0%
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	202	206	490	1,782	1,576	8.7 ¹	1,292	3.6 ¹
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1,215	1,298	1,627	1,823	525	40.4%	196	12.0%
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	1,189	2,069	1,825	1,977	-92	-4.4%	152	8.3%
Төмрийн үйлдвэрлэл	1,117	1,465	1,664	1,562	97	6.6%	-102	-6.1%
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	132	167	189	100	-67	-40.1%	-89	-47.1%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: 1 - дахин их

3. ГАДААД ХУДАЛДАА

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 1.5 тэрбум ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 21.3 хувиар буюу 410.4 сая ам.доллараар буурсан байна. Экспорт импортоос давамгайлж экспорт, импортын зөрүү 20.7 сая ам.доллараар эерэг гарсан байна.

сая ам.доллар

Үз-лт	Жилээр			Өөрчлөлт				I-II сар			Өөрчлөлт			
	2017	2018	2019	2018/2017		2019/2018		2018	2019	2020	2019/2018		2020/2019	
				Дүн	%	Дүн	%				Дүн	%	Дүн	%
Эргэлт	10,536	12,887	13,747	2,351	22%	860	7%	1,564	1,931	1,521	367	23%	-410	-21%
Экспорт	6,201	7,012	7,620	811	13%	608	9%	838	1,094	771	255	30%	-323	-30%
Импорт	4,335	5,875	6,127	1,540	36%	252	4%	726	838	750	111	15%	-87	-10%
Тэнцэл	1,865	1,137	1,493	-728	-39%	356	31%	112	256	21	144	128%	-235	-92%

3.1. ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТ

Экспорт 770.7 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 322.9 сая ам.доллараар буюу 29.5 хувиар буурсан байна.

Төмрийн хүдэр, баяжмал, чулуун нүүрс, зэсийн баяжмал, цайрын хүдэр, баяжмал, хайлуур жоншны хүдэр, баяжмал, молибдений баяжмал, боловсруулаагүй нефть, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт, тунгаасан зэс ба хайлш зэрэг уул уурхайн бүтээгдэхүүн нь нийт экспортын 95.0 хувийг эзэлж байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын дундаж үнэ, ам.доллар

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019	2020	Өөрчлөлт	
		II сар		Өссөн буурсан	Хувь
Чулуун нүүрс	тн	82.6	82.3	-0.3	-0.4%
Зэсийн баяжмал	тн	1,347.2	1,139.6	-207.6	-15.4%
Боловсруулаагүй нефть	бар	52.4	58.8	6.4	12.2%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	тн	44.2	69.3	25.1	56.8%
Цайрын хүдэр, баяжмал	тн	1,397.8	1,343.2	-54.6	-3.9%
Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмал	тн	337.6	246.0	-91.6	-27.1%
Молибдений хүдэр, баяжмал	тн	8,761.1	7,000.5	-1,760.6	-20.1%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт, тоо хэмжээгээр

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019			2020			Өөрчлөлт (2020/2019)					
		I сар	II сар		I сар	II сар		I сар		II сар		Өссөн дүнгээр	
			Тайлант сар	Өссөн дүнгээр		Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Өссөн буурсан	Хувь	Өссөн буурсан	Хувь	Өссөн буурсан	Хувь
Нүүрс	мян.тн	2,163.8	1,912.1	4,075.9	2,440.2	356.9	2,797.1	276.4	12.8%	-1,555.2	-81.3%	-1,278.9	-31.4%
- Чулуун нүүрс	мян.тн	2,118.4	1,907.0	4,025.3	2,425.5	354.9	2,780.4	307.1	14.5%	-1,552.0	-81.4%	-1,244.9	-30.9%
- Хүрэн нүүрс	мян.тн	45.4	5.2	50.6	14.7	1.9	16.7	-30.7	-67.6%	-3.2	-62.4%	-34.0	-67.1%
Хайлуур жонш	мян.тн	53.6	15.6	69.2	47.5	34.8	82.2	-6.1	-11.4%	19.2	122.9%	13.0	18.9%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	608.6	572.8	1,181.4	815.5	612.0	1,427.4	206.9	34.0%	39.2	6.8%	246.0	20.8%
Зэсийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	117.4	112.0	229.4	101.6	90.7	192.3	-15.8	-13.5%	-21.3	-19.0%	-37.1	-16.2%
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	мян.тн	1.6	1.4	3.0	2.9	2.3	5.2	1.3	82.6%	0.9	61.6%	2.2	72.7%
Цайрын хүдэр, баяжмал	мян.тн	12.0	12.6	24.6	12.8	13.7	26.5	0.7	6.0%	1.1	8.7%	1.8	7.4%
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	тн	20.0	25.0	45.0		4.0	4.0	-20.0	-100.0%	-21.0	-84.0%	(41.0)	-91.1%
Молибдены хүдэр, баяжмал	тн	480.0	455.9	935.9	540.7	498.9	1,039.6	60.7	12.7%	43.0	9.4%	103.7	11.1%
Боловсруулаагүй нефть	мян.бар	533.8	477.6	1,011.4	287.7	0.0	287.7	-246.0	-46.1%	-477.6	-100.0%	-723.6	-71.5%
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	тн	3.1	1.6	4.7		1.6	1.6	-3.1	-100.0%	0.0	0.1%	-3.1	-66.6%
Тунгаасан зэс ба хайлш	тн	760.0	761.0	1,521.0	960.7	1,161.0	2,121.6	200.6	26.4%	400.0	52.6%	600.6	39.5%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Тайлбар: 1 - дахин их

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт, үнийн дүнгээр

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019			2020			Өөрчлөлт (2020/2019)					
		I сар	II сар		I сар	II сар		I сар		II сар		Өссөн дүнгээр	
			Тайлант сар	Өссөн дүнгээр		Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Өссөн буурсан	Хувь	Өссөн буурсан	Хувь	Өссөн буурсан	Хувь
Нүүрс	сая ам.дол	170.8	163.4	334.2	203.8	25.6	229.4	33.0	19.3%	-137.8	-84.3%	-104.8	-31.4%
- Чулуун нүүрс	сая ам.дол	169.3	163.2	332.4	203.4	25.5	228.9	34.1	20.1%	-137.7	-84.4%	-103.6	-31.2%
- Хүрэн нүүрс	сая ам.дол	1.6	0.2	1.7	0.4	0.1	0.5	-1.1	-71.6%	-0.1	-67.3%	-1.2	-71.2%
Хайлуур жонш	сая ам.дол	17.7	5.6	23.4	13.0	7.3	20.2	-4.8	-27.0%	1.7	29.6%	-3.1	-13.4%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	26.0	26.1	52.2	55.5	43.4	98.9	29.4	113.0%	17.3	66.1%	46.7	89.5%
Зэсийн хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	157.3	151.8	309.1	114.1	105.0	219.1	-43.2	-27.5%	-46.7	-30.8%	-90.0	-29.1%
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	3.7	3.3	7.0	6.2	5.0	11.1	2.5	66.8%	1.7	49.8%	4.1	58.8%
Цайрын хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	17.1	17.3	34.4	18.0	17.5	35.5	0.9	5.0%	0.2	1.4%	1.1	3.2%
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	0.2	0.3	0.5		0.0	0.0	-0.2	-100.0%	-0.2	-88.6%	-0.5	-93.7%
Молибдены хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	4.2	4.0	8.2	3.8	3.5	7.3	-0.4	-9.8%	-0.5	-12.8%	-0.9	-11.2%
Боловсруулаагүй нефть	сая ам.дол	27.0	26.0	53.0	16.9	0.0	16.9	-10.1	-37.4%	-26.0	-100.0%	-36.1	-68.1%
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	сая ам.дол	130.1	65.9	195.9		80.4	80.4	-130.1	-100.0%	14.5	22.0%	-115.6	-59.0%
Тунгаасан зэс ба хайлш	сая ам.дол	4.4	4.5	8.9	5.7	6.4	12.1	1.3	30.3%	1.9	41.8%	3.2	36.2%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

3.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар

Чулуун нүүрсний экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 228.8 сая ам.долларын 2.7 сая тн экспортолсныг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулбал үнийн дүнгээр 103.5 сая ам.доллараар, тоо хэмжээний хувьд 1.2 сая тн-оор тус тус бага байна. 2019 оны мөн үед 1 тн нүүрсний хилийн дундаж үнэ 82.6 ам.доллар байсан бол 2020 оны 2 сард 82.3 ам.доллар болсон байна. Чулуун нүүрсний 96 хувийг БНХАУ руу гаргасан байна.

Зэсийн баяжмалын экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 192.2 мян.тн экспортолсон нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулбал 37.1 мян.тн-оор бага байна. 2019 оны мөн үед зэсийн баяжмалын дундаж үнэ 1,347.2 ам.доллар, экспорт үнийн дүн 309.0 сая ам.доллар байсан бол 2020 оны 2 сард дундаж үнэ 1,139.6 ам.доллар, үнийн дүн 219.1 сая ам.доллар болж тус тус буурсан байна.

Төмрийн хүдрийн экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 1.4 сая тн буюу 98.8 сая ам.долларт хүрсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 246.0 мян.тн-оор, үнийн дүн нь 46.7 сая ам.доллараар тус тус өссөн байна. 1 тн төмрийн хүдрийн экспортын дундаж үнэ 69.3 ам.доллар болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 25.1 ам.доллараар өссөн байна.

Хайлуур жоншны экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 82.2 мян.тн буюу 20.2 сая ам.долларт хүрсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 13.0 мян.тн-оор их, үнийн дүнгээр 3.1 сая ам.доллараар бага байгаа нь хайлуур жоншны экспортын дундаж үнэ 91.6 ам.доллараар буурсантай холбоотой. Хайлуур жоншны 29.4 хувийг ОХУ руу, 70.2 хувийг БНХАУ руу тус тус экспортолсон байна.

Цайрын баяжмалын экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 26.4 мян.тн-д хүрсэн байна. Цайрын баяжмалын 1 тн-ыг дунджаар 1,343.2 ам.доллараар экспортолсон байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад хилийн дундаж үнэ 54.6 ам.доллараар буурсан байна. Цайрын баяжмалын экспорт үнийн дүнгээр 35.5 сая ам.доллар болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 1.0 сая ам.доллараар өссөн байна.

Молибдений баяжмалын экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр үнийн дүнгээр 7.2 сая ам.доллар болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.9 сая ам.доллараар буурсан байна. Молибдений баяжмалын 1 тн-ны экспортын хилийн дундаж үнэ 8,761.1 ам.доллараас 7,000.5 ам.долларт хүрч 1,760.6 ам.доллараар буурсан байна. 2020 оны эхний 2 сарын байдлаар 1,039.6 тн-ыг экспортолсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 103.7 тн-оор их байна. Молибдений баяжмалын 87.0 хувийг БНХАУ руу гаргасан байна.

3.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар

Коксын экспорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 412.7 тн болж өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 12.3 мян.тн буюу 96.8 хувиар, үнийн дүнгээр 70.0 мян.ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.6 сая ам.доллар буюу 97.4 хувиар тус тус буурсан байна.

Тунгаасан зэс хайлш (Катодын зэс): 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 2.1 мян.тн болж өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 600.6 тн буюу 39.5 хувиар, үнийн дүнгээр 12.1 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.2 сая ам.доллар буюу 36.2 хувиар тус тус өссөн байна.

3.1.3. Газрын тосны салбар

Боловсруулаагүй нефтийн экспорт: 2020 оны 2 сард хорио цээрийн улмаас боловсруулаагүй нефтийн экспорт зогсож 287.7 мян.бар буюу 16.9 сая ам.доллар буюу 1 сарын гүйцэтгэл хэвэндээ байсан нь өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 723.6 мян.бар-иар, үнийн дүн 36.0 сая ам.доллараар тус тус бага байна. 1 бар түүхий нефтийн хилийн дундаж үнэ 52.4 ам.доллар байсан бол 2020 оны 2 сард 58.8 ам.доллар болж 6.4 ам.доллараар өссөн байна.

3.2. ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИМПОРТ

Эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 2020 эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 750.0 сая ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 87.4 сая ам.доллараар буюу 10.4 хувиар буурсан байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 213.4 сая ам.доллар болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 11.5 сая ам.доллараар буюу 5.7 хувиар өссөн байна.

3.2.1. Хүнд үйлдвэрийн салбар

Коксын импорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 363.0 тн болж өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тоо хэмжээгээр 87.9 тн буюу 32.0 хувиар, үнийн дүнгээр 66.9 мян.ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 19.8 мян.ам.доллар буюу 42.0 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2.2. Газрын тосны салбар

Эрдэс бүтээгдэхүүний импортын 85.5 хувийг нефтийн бүтээгдэхүүн эзэлж байна. 2020 оны эхний 2 сарын байдлаар 182.5 сая ам.долларын 282.6 мян.тн нефтийн бүтээгдэхүүн импортолсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 17.0 мян.тн буюу 5.7 хувиар буурч, үнийн дүнгээр 1.4 сая ам.доллар буюу 0.8 хувиар өссөн байна. Нефтийн бүтээгдэхүүний импортын 85.1 хувийг автобензин, дизель түлшний импорт, үүний 28.1 хувийг автобензин, 57.0 хувийг дизель түлшний импорт эзэлж байна.

Автобензины импорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 81.3 мян.тн автобензин импортолсон нь 2019 оны мөн үеийн дүнгээс 14.9 мян.тн-оор бага байна. 2019 оны мөн үед 1 тн автобензины импортын дундаж үнэ 542.2 ам.доллар байсан бол 2020 оны эхний 2 сарын байдлаар 630.7 ам.доллар болж 16.3 хувиар өссөн байна.

Дизель түлшний импорт: 2020 оны эхний 2 сарын гүйцэтгэлээр 163.1 мян.тн болж 2019 оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 17.7 мян.тн-оор буурсан байна. 2019 оны эхний 2 сард 1 тн дизель түлшний импортын дундаж үнэ 613.8 ам.доллар байсан бол өнгөрсөн оны мөн үед 637.8 ам.доллар болж 24.0 ам.доллар буюу 3.9 хувиар өссөн байна. Дизелийн түлшний импорт өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 6.9 сая ам.доллараар буурсан байна.